



Datum

2023-08-24

Vår referens

Sigrid Andersson

Förvaltningsjurist

sigrid.andersson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss angående Kommunfullmäktiges reglementen för nämnderna - en översyn FSKF-2023-7031

Sammanfattning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat att skicka förslag till nytt sammanhållet reglemente för styrelsen och övriga nämnder på remiss till samtliga nämnder.

Förskoleförvaltningen har tagit fram ett förslag till yttrande där förskolenämnden föreslås ställa sig positiv till förslaget till kommunfullmäktiges sammanhållna reglemente för nämnderna. Förskoleförvaltningen anser att ett samlat reglemente ger en helhetssyn över stadens samlade uppdrag och underlättar samarbeten mellan nämnderna. Det skapar vidare en tydlighet i hur nämndernas olika ansvar förhåller sig till varandra. Det är även positivt att reglementet i sin nya utformning blir mer tillgängligt för Malmöbon.

I förslag till yttrande berörs ett antal synpunkter på skrivelser i reglementet som rör förskolan och skolenämnderna. Bland annat anser förskoleförvaltningen att det nationella uppdraget enligt skollagen som tillkommer skolchef också bör lyftas fram. En annan synpunkt rör förtydligande av förskolenämndens tudelade uppdrag vad gäller dels ansvaret för den kommunala förskolan och annan pedagogisk verksamhet, dels ansvaret för godkännande, bidrag och tillsyn avseende enskilda huvudmän som bedriver förskola och pedagogisk omsorg.

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förslaget till yttrande rörande remiss angående Kommunfullmäktiges reglementen för nämnderna.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse KSAU 230411 Kommunfullmäktiges reglementen för nämnderna - en översyn; nu fråga om remiss
- Kommunfullmäktiges reglemente för styrelsen och övriga nämnder - Remissversion
- Bilaga till missiv
- Protokollsutdrag Kommunstyrelsens arbetsutskott §160 Kommunfullmäktiges reglementen för nämnderna - en översyn nu fråga om remiss STK-2021-1338
- G-Tjänsteskrivelse Förskolenämnden 230830 Remiss angående Kommunfullmäktiges reglementen för nämnderna - en översyn

- Nuvarande reglemente för förskolenämnden
- Förskoleförvaltningens förslag på Förskolenämndens remissyttrande – utdrag från rapporteringssystemet Stratsys

Beslutsplanering

Ordförandeberedning FSKN 2023-08-21

Förskolenämnden 2023-08-30

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Remissförfarandet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har den 11 april 2023 beslutat att skicka förslag till nytt sammanhållet reglemente för styrelsen och övriga nämnder på remiss till samtliga nämnder. (protokollsutdrag § 160). Sista svarsdatum är den 15 september 2023.

I bilaga till missivet som skickats ut till respektive nämnd vid expedieringen av remissförslaget anger stadskontoret att remissvaren ska anges i rapporteringssystemet Stratsys på grund av dess omfattning och för att underlätta sammanställningen av inkomna remissvar. Förfarandet gäller enbart för detta ärende och ersätter inte förfarandet vid andra ärenden i nämnden.

Förskoleförvaltningens förslag till förskolenämndens remissvar presenteras därför genom utdrag från rapporteringssystemet Stratsys, genom dokumentet *Förskoleförvaltningens förslag på Förskolenämndens remissyttrande – utdrag från rapporteringssystemet Stratsys*.

Strukturen i Stratsys följer strukturen på förslaget till reglemente, med samma indelning i introduktion, kapitel och paragrafer. För att uppnå en helhetssyn på reglementet och organisationen har nämnderna ombetts ta ställning till samtliga delar av förslaget till reglemente.

Synpunkter ska ges i direkt anslutning till paragraferna i remissförslaget. Om en nämnd inte har några synpunkter på enskilda paragrafer ska detta anges vid respektive paragraf.

Förslaget till reglemente utgår från kommunfullmäktiges nuvarande reglemente för nämnderna. Om nämnden har synpunkter med bäring på ansvarsfördelning mellan nämnder finns det möjligt att uttrycka dessa i avsnittet ”Ytterligare synpunkter”. Här kan nämnden även uttrycka om den upplever att något saknas i reglementet.

Bakgrund

I tjänsteskrivelse från stadskontoret (STK-2021-1338), som låg till grund för kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut, redogör stadskontoret för bakgrunden till förslaget för ett nytt sammanhållet reglemente och om själva arbetet med förslaget.

Stadskontoret anger att kommunstyrelsen har sett ett behov av att ta ett gemensamt helhetsgrepp över kommunfullmäktiges reglementen för nämnder och kommunstyrelse och fattade i februari 2022 beslut om fyra uppdrag till stadskontoret. Uppdragen handlade om att

med botten i den förstudie som ingick i ärendet fortsätta arbetet med en översyn. Kommunstyrelsen beslutade att inriktningen på arbetet skulle vara gemensamma bestämmelser där så var lämpligt och också nämndövergripande rutiner för framtida förändringar. Vidare ville kommunstyrelsen att stadskontoret skulle bedriva arbetet i nära samverkan med förvaltningarna.

Förstudien som låg till grund för uppdragen visade att reglementenas bestämmelser om arbetsformer och verksamhet har olika karaktär, omfattning och utformning, vilket pekade på ett behov av en samtidig översyn av alla reglementen. Detta bedömdes i förstudien som nödvändigt för en ökad rättssäkerhet och för en likvärdig behandling av medborgare, brukare och andra intressenter. I dagsläget har varje nämnd ett eget reglemente beslutat av kommunfullmäktige och till stora delar saknas helhetsperspektivet på kommunen i dagens reglementen. Vidare noterades ett behov av en tydlig rutin för förändringar i reglementena.

Arbetet med framtagandet av förslaget till ett nytt sammanhållet reglemente har skett i nära samverkan med stadens alla förvaltningar genom referensgruppsmöte, där utsedda representanter från förskoleförvaltningen har deltagit. Referensgruppen har träffats återkommande under arbetets gång och stadskontorets projektgrupp har träffat varje förvaltning individuellt minst två gånger. Stadskontoret har också samordnat möten mellan skolförvaltningarna.

Stadskontoret har även informerat bland annat stadens ledningsgrupp om arbetet med framtagandet av nytt reglemente. Förskolenämnden fick motsvarande information från stadskontorets representanter på nämndens sammanträde den 24 maj 2023.

Förskoleförvaltningen har varit delaktiga och framfört synpunkter i arbetet dels i förstudien, dels i ovan nämnda möten med stadskontorets representanter.

Förslaget om nytt sammanhållet reglemente

Som nämnt ovan har i dagsläget varje nämnd ett eget reglemente beslutat av kommunfullmäktige, som reglerar nämndens ansvarsområden. Stadskontoret har nu tagit fram ett sammanhållet reglemente (nedan kallat remissförslaget), som alltså omfattar samtliga nämnder. Vissa delar är gemensamma för alla nämnder och vissa är nämndsspecifika.

Remissförslaget inleds med en introduktion, som bland annat beskriver kommunens skyldighet enligt kommunallagen att upprätta reglemente för dess nämnder och styrelse och att det är grunden för dess styrning av organisationen som helhet.

Efter introduktionen följer tre kapitel.

Det första kapitlet innehåller gemensamma bestämmelser för alla nämnder, till exempel bestämmelser kring samverkan och organisation. Här framgår även att kommunstyrelsen ansvarar för beredning av ärende om revidering av reglementet.

Det andra kapitlet beskriver vilka områden och uppgifter respektive nämnd ansvarar för. Fokus ligger på det politiska ansvaret – därför går reglementet inte in på detaljer och tar till exempel inte upp arbetssätt eller tidsatta uppdrag. Skolnämnderna har en gemensam inledning, varefter beskrivningen om uppdrag och ansvar för respektive skolnämnd följer. Förskolenämndens

uppdrag och ansvar framgår av 20 – 21 §§.

Det tredje kapitlet innehåller bestämmelser om nämndernas arbetsformer, som till exempel regler för nämndernas möten och protokoll.

Förslag på förskolenämndens remissyttrande

Nedan följer förskoleförvaltningens förslag på förskolenämndens yttrande.

Samma yttrande framgår även av dokumentet *Förskoleförvaltningens förslag på Förskolenämndens remissyttrande – utdrag från rapporteringssystemet Stratsys* i anslutning till de enskilda paragraferna.

Sammanfattning av nämndens synpunkter

På sida 5 i dokumentet *Förskoleförvaltningens förslag på Förskolenämndens remissyttrande – utdrag från rapporteringssystemet Stratsy* ges förskolenämnden möjlighet att sammanfatta sina synpunkter.

Förslag på synpunkt:

Förskolenämnden ställer sig positiv till förslaget till kommunfullmäktiges sammanhållna reglemente för nämnderna. Enligt förskolenämnden ger ett samlat reglemente en helhetssyn över stadens samlade uppdrag och underlättar samarbeten mellan nämnderna. Det skapar vidare en tydlighet i hur nämndernas olika ansvar förhåller sig till varandra. Det är även positivt att reglementet i sin nya utformning blir mer tillgängligt för Malmöbon.

Förskolenämnden har ett antal synpunkter på skrivelser i reglementet som rör förskolan och skolnämnderna. Bland annat anser förskolenämnden att det nationella uppdraget enligt skollagen som tillkommer skolchef också bör lyftas fram. En annan synpunkt rör förtydligande av förskolenämndens tudelade uppdrag vad gäller dels ansvaret för den kommunala förskolan och annan pedagogisk verksamhet, dels ansvaret för godkännande, bidrag och tillsyn avseende enskilda huvudmän som bedriver förskola och pedagogisk omsorg.

Synpunkt rörande skolchef

I 4 § sjätte stycket i avsnitt ”Gemensamma bestämmelser” framgår att ”Inom förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ankommer vissa ledningsuppgifter enligt lag eller författning på rektor”.

Förslag på synpunkt:

Förskolenämnden anser att det är positivt att reglementet lyfter fram rektors nationella uppdrag enligt skollag.

Förskolenämnden anser emellertid att reglementet även bör lyfta fram det nationella uppdrag enligt skollagen som tillkommer skolchef, vilken utses av respektive skolnämnd i egenskap av huvudman.

Förskolenämnden förslår följande formulering och att den placeras i den gemensamma inledningen för skolnämnderna:

Skolnämnderna ska utse skolchef för sina respektive verksamhetsområden. Skolchefen ska biträda huvudmannen

med att tillse att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs i huvudmannens verksamhet inom skolväsendet.

Synpunkt rörande ansvar för IT-system

I 10 § i avsnitt ”Gemensamma bestämmelser” i remissförslaget regleras ansvar för IT-system. Här framgår att ”Grundskolenämnden ansvarar för pedagogiska IT-system, inkluderande barn- och elevadministrativa system samt system för undervisning, skolbibliotek och elevhälsa.”

Motsvarande bestämmelse i nu gällande reglemente för grundskolan har följande lydelse: ”Grundskolenämnden innehar systemförvaltarskapet för samtliga pedagogiska system, inkluderande elevadministrativa IT-system och system för journalföring i den medicinska och psykologiska elevhälsan, i Malmö stad”.

Förslag på synpunkt:

Förskolenämnden anser att formuleringen är oklar i vissa hänseende. Ordet ”samtliga” som finns med i motsvarande skrivelse i nu aktuellt reglemente för grundskolan är borttaget, men det är fortfarande inte tydligt huruvida förskolenämnden kan ta ansvar för vissa egna pedagogiska system. Förskolenämnden föreslår att detta förtydligas, exempelvis genom att ange att det endast är *vissa* pedagogiska IT-system, som är *gemensamma*, som avses i paragrafen.

Synpunkt rörande skolnämnder - skolgemensam inledning

Den skolgemensamma inledningen ger en översiktlig beskrivning av stadens tre skolnämnder och deras respektive ansvar. Rörande förskolenämnden anges att denna nämnd ”ansvarar för förskola, pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola, öppen förskola och omsorg under tid då förskola inte erbjuds”.

Vidare anges i den skolgemensamma inledningen i remissförslaget att ”Grundskolenämnden samordnar för skolnämnderna vissa gemensamma forskningsbaserade utvecklingsinsatser”. Motsvarande nu gällande formulering återfinns i reglemente för grundskolan under rubriken ”Forskning och utveckling” och har följande lydelse: ”Grundskolenämnden ansvarar för forskningsbaserat utvecklingsarbete riktat till Malmö stads skolor och förskolor”.

Förslag på synpunkt:

Förskolenämnden anser att det är positivt med en skolgemensam inledning. Förskolenämnden anser dock att formuleringen om förskolenämndens ansvar skulle kunna uppfattas som att förskolenämnden även ansvarar för enskilda huvudmäns förskoleverksamhet och enskild pedagogisk omsorg, vilket är felaktigt. Däremot ansvarar den för godkännande och tillsyn av fristående aktörer. Dessa två skilda uppdrag framgår tydligt av 20 och 21 §§ i reglementet rörande förskolenämndens ansvarsområde och uppgifter.

Förskolenämnden föreslår mot denna bakgrund följande formulering:

Förskolenämnden ansvarar för kommunal förskola, pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola, öppen förskola och omsorg under tid då förskola inte erbjuds. Nämnden ansvarar också för godkännande och tillsyn av fristående förskoleenheter och enskild pedagogisk omsorg, liksom övriga ärenden med anknytning till sådan enskild huvudman.

Förskolenämnden anser vidare att formuleringen om att grundskolenämnden samordnar forskningsbaserade utvecklingsinsatser är tydlig och stämmer överens med hur skolnämnderna

arbetar i nuvarande organisation.

Synpunkt rörande godkännande av fristående förskolenheter

I avsnittet om förskolenämnden anges i 21 § rörande förskolenämndens uppgifter att förskolenämnden ska ”besluta om godkännande av fristående förskoleenheter”.

Förslag på synpunkt:

Förskolenämnden föreslår att det görs ett tillägg i punkt tre, så att punkt tre får följande lydelse:

- *besluta om godkännande av fristående förskoleenheter och enskild pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola.*

Anledningen är den ändring som nyligen skett i 25 kap. 10 § skollagen, som innebär att det numera krävs ett godkännande av enskild pedagogisk omsorg. Tidigare krävdes endast beslut om rätt till bidrag.

Synpunkt rörande ersättares tjänstgöring

I 9 § i tredje kapitlet ”Arbetsformer” i remissförslaget framgår att en ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna men har inte rätt att delta i besluten eller att få sin mening antecknad i protokollet.

Förslag på synpunkt:

Förskolenämnden anser att ersättare bör få möjlighet att få sin mening antecknad i protokollet. Protokollsanteckningar fyller en funktion i de fall där partier enbart har ersättare i en nämnd eller utskott, och ger bland annat allmänheten insyn i vad partier som enbart har ersättare i nämnd eller utskott tycker i en fråga. Nämnden föreslår därför att det införs en sådan möjlighet i det nya reglementet.

Synpunkt rörande reservationer och särskilda yttranden

I 12 § i tredje kapitlet ”Arbetsformer” i remissförslaget framgår att när det rör sig om omedelbar justering ska skriftliga reservationer och särskilda yttranden lämnas in direkt vid den omedelbara justeringen.

Förslag på synpunkt:

För att en ledamot vid ett ärende med omedelbar justering ska hinna få en inlägga godkänd och avstämd med hela sin partigrupp, bör det finnas möjlighet att lämna in den skriftliga reservationen och särskilda yttrandet lite efter den omedelbara justeringen. Förskolenämnden föreslår därför att skrivningen i sista meningen ändras till *lämnas i samband med den omedelbara justeringen*.

Synpunkt rörande undertecknande av handlingar

I 15 § i tredje kapitlet ”Arbetsformer” i remissförslaget framgår följande.

”Om inte nämnden bestämmer annat ska handlingar som utfärdas på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden eller en vice ordförande. Har bägge förhinder undertecknar två av nämndens övriga ledamöter handlingarna. Förvaltningschefen eller nämndens sekreterare kontrasignerar.

Beslut som fattas med stöd av delegation undertecknas av den som fattat beslutet och kontrasigneras av den som utses att göra detta. Detsamma gäller skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning av ett delegationsbeslut.”

Förslag på synpunkt:

Förskolenämnden vill inledningsvis framhålla vikten av att begreppet ”undertecknade” innefattar samtliga möjliga tekniska sätt, såsom e-signeringen som redan finns i staden.

Förskolenämnden anser dessutom att bestämmelsens andra stycke är otydligt, huruvida det är frågor som rör firmateckningsrätt eller beslut fattade på delegation. Det kan tolkas som att varje beslut fattat på delegation kräver kontrasignering, vilket förskolenämnden inte anser är nödvändigt utan snarare innebär en utökad administration. Det kan även tolkas som att nämnden inte själv kan bestämma annat, liksom i första stycket. Förskolenämnden menar att nämnderna själv bör ges möjlighet att besluta om rutiner för undertecknande.

Ansvariga

Annika Åsberg Renman Avdelningschef
Serene Rosberg Förvaltningsdirektör